

### Matteüs

<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
Herodes de Grote <sup>1</sup>	2:1 (ook in Lucas)	koning	Judea (p)	gouverneur van Judea in 47vChr; koning van Judea van 40vChr tot 4vChr
Archelaüs	2:22	etnarch	Judea (p) + Samaria en Idumea	zoon van Herodes de Grote; tetrarch van 4vChr tot 6nChr
hoofdman	5:5,8,13	centurion		Een centurion is een overste over een centurie (100 soldaten). Er zijn zes centurions in een cohort.

### Marcus

<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
legeroversten	6:21	tribuun	Galilea (p)	Een tribuun is een overste over een cohort (600 soldaten).
hoofdman	5:5,8,13	centurion		zie Matteüs 5

### Lucas

<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
Augustus	2:1	keizer	Rome	31vChr-14nChr
Quirinius	2:2	bewindvoerder (stadhouder)	Syrië (p)	stadhouder bij Christus' geboorte; werd keizerlijk gezant (legatus pro praetore) van Syrië in 6n.Chr.
Tiberius	3:1	keizer	Rome	
Pilatus	3:1; 23:1	stadhouder	Judea (p)	procurator – eigenlijk hulp van gouverneur; soms bestuurder van kleine provincie (zoals Judea)
Herodes (Antipas)	3:1,19; 23:7	viervorst (tetrarch)	Galilea (l)	4v-39nChr; een tetrarch is een bestuurder over een vierde deel van een provincie
Filippus	3:1	viervorst	Iturea, Trachonitis (l)	4v-34nChr; broer Herodes Antipas
Lysianus	3:1	viervorst	Abilene (l)	enkel in het 15 <sup>e</sup> jaar van Tiberius (28-29 of 27-28)

<sup>1</sup> Voor meer informatie over de dynastie van Herodes en hoe de macht na zijn dood verdeeld werd, zie aanhangsel.

Annas	3:2	hogepriester	Judea (p)	6-15nChr; in principe voor het leven; hield na afzetting door Romeinen wel titel en invloed
Kajafas	3:2;22:54	hogepriester	Judea (p)	18-37nChr; schoonzoon Annas
hoofdman	7:1-2		Kafarnaüm (s)	centurio; officier plaatselijk garnizoen in grens- en garnizoenstad
overpriesters	22:52; 23:10,13		Jeruzalem (s)	verantwoordelijken voor de eredienst in de tempel
tempelhoofdlieden	22:52		Jeruzalem (s)	ordehandhaving rond heiligdom (tempelpolitie)
oudsten	22:52		Jeruzalem (s)	leiders van de joodse gemeenschap in Jeruzalem
Raad	22:60		Judea (p)	raadsvergadering of sanhedrin; bestaande uit oversten, oudsten, schriftgeleerden, hogepriester
hoofdman	23:47	centurion	Jeruzalem (s)	zie Matteüs 5
Jozef v. Arimatea	23:50	raadsheer		lid van het sanhedrin

### Johannes

<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
afdeling soldaten en overste	18:12	tribuun en cohort		zie Marcus 6:21

### Handelingen

<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
tempelhoofdman	4:1; 5:24,26		Jeruzalem (s)	commandant van de Levieten die in en rond de tempel wacht hielden (dit waren dus geen Romeinen)
Annas	4:6; 5:27; 7:1; 9:1	hogepriester	Judea (p)	6-15nChr; hield na zijn afzetting door Romeinen wel zijn titel en veel invloed
Kajafas	3:2	hogepriester	Judea (p)	18-37nChr; schoonzoon Annas
oudsten	4:5;6:12;		Jeruzalem (s)	leiders van de joodse gemeenschap in Jeruzalem

	23:14; 24:1; 25:15			
Raad	4:5-6; 5:21, 27,34,41; 6:12,15; 22:30; 23:15,20, 28;24;20		Jeruzalem (s)	zie Lucas 22:60
overpriesters	5:24; 9:14; 22:30; 23:14; 25:15		Jeruzalem (s)	verantwoordelijken voor de eredienst in de tempel
kamerling	8:27	rijks grote, opper- schatbewaarder	Ethiopië (l)	Waarschijnlijk het koninkrijk Nubië, wat nu Noord- Soedan is
Cornelius	10:1	hoofdman; centurion	Caesarea (s)	centurion (zie Matteüs 5); van de Italiaanse afdeling of cohort
Herodes (Agrippa I)	12:1	koning	Galilea, Judea en Samaria	41-44nChr; noemde zich graag koning; had gebied vergelijkbaar aan dat van Herodes de Grote
Blastus	12:20	kamerheer van Herodes Agrippa I		Hoofd van de privé-vertrekken van Herodes; had daarom nogal wat invloed op hem
Sergius Paulus	13:7	proconsul	Cyprus (p)	landvoogd of gouverneur ; bevoegd voor senaatsprovincie (er bestond ook keizerlijke provincies – met als hoofd een keizerlijk gezant of legaat)
hoofdlieden	16:20,22, 35,38	praetoren (duumviri) of magistraten	Filippi (s)	Filippi was een Romeinse kolonie; de leiders noemden zichzelf graag koning; meestal 3-5 per kolonie

gerechtsdienaars	16:35		Filippi (s)	lictoren – hulp van de hoofdlieden/magistraten; zij waren de uitvoerende macht
stadsbestuurders	17:6,8	politarchen	Tessalonica (s)	een soort magistraten (zie Hand.16:35)
areopagus	17:19,22		Athene (s)	plaats waar de Atheense raad rechtsprak
Dionysius	17:34	areopagiet	Athene (s)	lid van de Atheense raad
Claudius	18:1	keizer	Rome	41-54 nChr
Crispus	18:8	overste synagoge	Korinte (s)	
Gallio	18:12	proconsul	Achaia (p)	landvoogd of gouverneur van de provincie Achaje; zie Hand.13:7
Sostenes	18:17	overste synagoge	Korinte (s)	
Tyrannus	19:10	leraar	Efeze (s)	
Skevas	19:14	overpriester		het is mogelijk dat Skevas deze titel ten onrechte gebruikte
oversten	19:31	‘Asiarchen’	Asia (p)	vertegenwoordigers van steden in provincie die zicht hielden op eredienst van Rome en keizer
secretaris	19:35		Efeze (s)	hoge ambtenaar die o.a. de verbinding was tussen het stadsbestuur en de Romeinse bestuurders
landvoogden	19:38	proconsul		zie Hand.13:7
Claudius Lysias	21:31; 23:17,26; 24:7	overste (der bezetting)	Jeruzalem (s)	commandant van het Romeinse garnizoen in Jeruzalem; was tribuun (zie Hand.6:1)
hoofdlieden	21:32; 22:25,26; 23:17,23; 24:23	centurion	Jeruzalem (s)	zie Matteüs 5
Felix	23:26,33	stadhouder	Judea (p)	procurator 52-58nCHR – eigenlijk hulp van gouverneur (proconsul); soms bestuurder van kleine provincie (zoals Judea)
Ananias	24:1	hogepriester	Judea (p)	48-58nChr; één van de meest onwaardige hogepriesters

Tertullus	24:1	advocaat		
Drusilla	24:24			vrouw van Felix
Porcius Festus	24:27	stadhouder	Judea (p)	58-60nChr; procurator – eigenlijk hulp van gouverneur; soms bestuurder van kleine provincie (zoals Judea)
(Herodes) Agrippa (II)	25:13,26	koning	Abilene, Trachonitis, Arca, steden Galilea en Perea (p)	Majesteit (25:21,26:19)
Bernice	25:13			zus en vrouw van Agrippa II
Julius	27:1	hoofdman		centurion (zie Matteüs 5) van de keizerlijke afdeling. Het Augustijnse cohort, gelegerd in Syrië
Publius	28:7	bestuurder/procurator	Malta	Romeinse bestuurder van het eiland
overste van het leger	28:16	stratopedarch/ commandant van de keizerlijke koeriers	Rome	<i>(niet opgenomen in de NGB; wel in Statenvertaling en Herziene Statenvertaling)</i>
voormannen der Joden	28:17		Rome	???

### Korintiërs

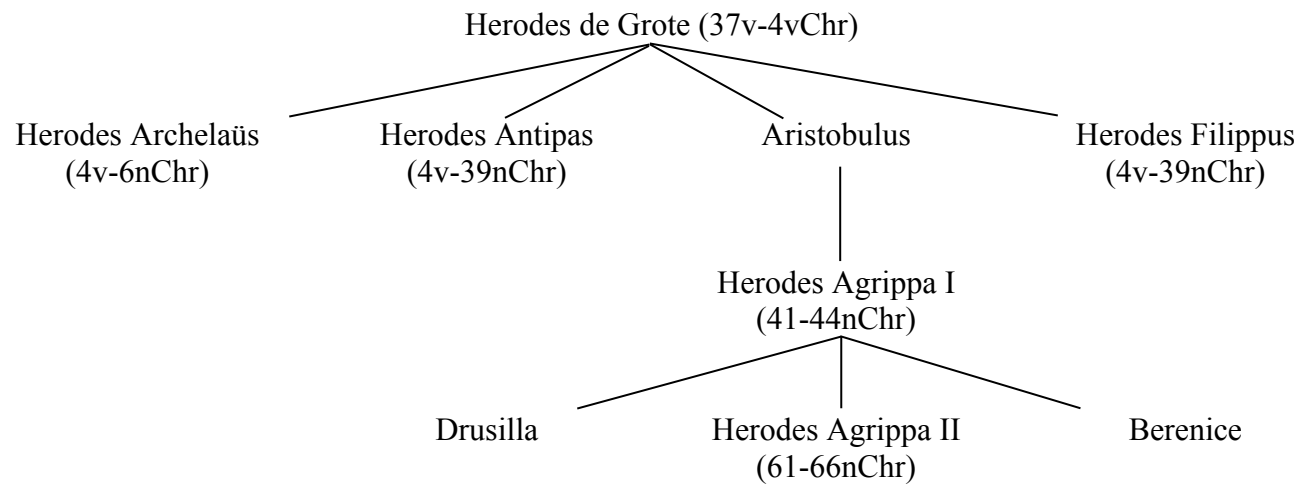
<i>Wie</i>	<i>Teksten</i>	<i>Functie</i>	<i>Provincie/Land/Stad</i>	<i>Uitleg</i>
Aretas	2Kor. 11:32	koning	Nabatea (l)	schoonvader Herodes Antipas. Nabatea was sinds 65vChr onderdeel van Rome
stadhouder	2Kor. 11:32	stadhouder van koning Aretas	Damascus (s)	Onder Caligula had Aretus de vrijheid gekregen om lokale overheden aan te stellen

### Provincies in Handelingen

<i>Naam</i>	<i>Teksten</i>	<i>Hoofd</i>	<i>Uitleg</i>
Judea	8:1; 25:1	landvoogd/procurator	omvatte ook Samaria; speciale provincie onder direct keizerlijk bestuur door een procurator; de legaat van Syrië hield een oogje in het zeil (zette soms procurators af). Daardoor werd Judea door velen gezien als deel van Syrië
Pamfylië	13:3; 27:5		keizerlijke provincie, met Lycië
Pisidië	13:14		behoorde bij de provincie Galatië
Cyprus	15:39; 21:3; 27:4	proconsul	senatsprovincie (provincies die strategisch gezien minder belangrijk waren); gouverneur gekozen door senaat
Syrië	15:40;18:18; 20:3;21:3	keizerlijk gezant (legatus pro praetore)	keizerlijke provincie (provincies die aan de buitengrenzen van het rijk lagen of strategisch gezien belangrijk waren); gouverneur (legaat) gekozen door keizer
Cilicië	15:40;21:39;22:3; 23:34; 27:5		behoorde in Paulus' tijd gedeeltelijk bij de provincie Galatië en bij Syrië; later een aparte provincie
Frygië	16:6;18:23		behoorde bij de provincie Asia
Galatië	16:6;18:23		keizerlijke provincie met delen van Isaurië, Lycaonië, Paflagonië, Frygië, Pisidië, Pontus
Asia	16:6;19:10,22,27; 21:27	proconsul	senatsprovincie met Mysië, Lydië, Carië, Frygië
Mysië	16:7		behoorde bij de provincie Asia
Bitynië	16:7		een keizerlijke provincie
Macedonië	16:9,21; 20:1,3		senatsprovincie
Filippi	16:12	hoofdliden/paetoren/ duumvir	Romeinse kolonie
Achaje	19:21	???algemeen bestuur; areopagus in Athene	Griekenland (20:2); senatsprovincie
Rodos	21:1		behoorde bij de provincie Asia
Fenicië (Tyrus)	21:3		???
Lycië	27:5		keizerlijke provincie, met Pamfylië
Karië (Knidus)	27:7		behoorde bij de provincie Asia

Kreta	27:7,12,13,21		behoorde bij de provincie Cyrene
(Klauda/Cauda)	27:16		behoorde bij de provincie Cyrene
Malta	28:7	bestuurder/procurator	niet echt een provincie
Rome	28:14	keizer	

### Aanhangsel: dynastie van Herodes de Grote



Na de dood van Herodes werd

- Filippus heerser over Iturea en Trachonitis
- Herodes Antipas over Galilea en Perea
- Herodes Archelaüs over Judea (met Samaria en Idumea). Archelaüs ontving de titel ethnarch, die een lagere status aangaf dan 'koning'.